

ธรรมนูญสุขภาพตำบลค้อใหญ่ อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี ฉบับ ๑ พ.ศ.๒๕๖๖
เรื่อง การจัดการด้านอาหารและโภชนาการ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารในชุมชน

ธรรมนูญสุขภาพตำบลค้อใหญ่ อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี เป็นข้อตกลงหรือกติกาชุมชน ที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในตำบลค้อใหญ่ ทั้งภาคประชาชน กลุ่มองค์กรชุมชน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรบริหารส่วนตำบล และกำนันผู้ใหญ่บ้าน บนฐานการใช้ข้อมูลชุมชนและหลักวิชาการ โดยมีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะกำหนดความต้องการและแนวทางเพื่อช่วยกันสร้างความมั่นคงทางอาหาร เพื่อนำไปสู่ตำบลสุขภาพดีมีความสุข ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ดี และวิถีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นตำบลที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้ทุกสถานการณ์ ธรรมนูญสุขภาพนี้จะใช้เป็นกรอบอ้างอิงของหน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มองค์กรภาคประชาชน ใช้ในการเป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารของตำบลค้อใหญ่ อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี ต่อไป

ข้อ ๑ ธรรมนูญนี้เรียกว่า "ธรรมนูญสุขภาพตำบลค้อใหญ่ อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖"

ข้อ ๒ การประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพตำบลค้อใหญ่ อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี นี้ ให้มีผลภายใน ๑๕ วันนับจาก คณะกรรมการสภาตำบลค้อใหญ่ / คณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพตำบลค้อใหญ่ มีมติเห็นชอบ

ข้อ ๓ ธรรมนูญนี้ให้ใช้กับประชาชน กลุ่ม ชมรม องค์กรชุมชน หน่วยงานรัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และรวมถึงบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่างๆที่เข้ามาดำเนินกิจกรรมภายในตำบลค้อใหญ่ อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี

ข้อ ๔ นิยามศัพท์ที่ใช้ในธรรมนูญนี้

คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการจัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบลค้อใหญ่ อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี

เกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัย หมายถึง การประกอบอาชีพการเกษตรที่มุ่งลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสารเคมีกำจัดวัชพืชใดๆ เพิ่มการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด เป็นการทำเกษตรที่คำนึงถึงสุขภาพและคุณภาพชีวิตของตัวเกษตรกรไปสู่ผู้บริโภค อีกทั้งเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ทำการเกษตรที่เป็นพิษต่อดิน น้ำ อากาศ และสัตว์

ความมั่นคงทางอาหาร หมายถึง คนทุกคนในตำบลค้อใหญ่ ทั้งในระดับบุคคล ระดับครัวเรือน สามารถเข้าถึงอาหาร(Food Access)ได้ตลอดเวลา มีอาหารที่เพียงพอ(Food Availability) มีคุณภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการ มีการใช้ประโยชน์จากอาหาร(Food Utilization) เช่น ความรู้เรื่องบริโภคในปริมาณที่เหมาะสมตามภาวะโภชนาการของแต่ละคน เน้นการมีสุขภาพและสุขอนามัยที่ดี รวมถึงการมีน้ำดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยต่อสุขภาพ และมีเสถียรภาพด้านอาหาร (Food Stability) โดยไม่มีความเสี่ยงเรื่องการขาดแคลนอาหารจากสถานการณ์วิกฤติใด ๆ ไม่ว่าจะทางเศรษฐกิจ ภัยธรรมชาติ หรือเกิดโรคระบาด

เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชน ตำบลค้อใหญ่ องค์กรบริหารส่วนตำบลค้อใหญ่ จึงขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน กลุ่มองค์กรชุมชน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรบริหารส่วนตำบล และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ร่วมกันสร้าง ร่วมกันทำ และร่วมกันประเมินผล ตามแนวทางปฏิบัติเพื่อร่วมกันสร้างความมั่นคงทางอาหารในชุมชน ดังนี้

หมวดที่ ๑ กินอยู่อย่างปลอดภัยใส่ใจสุขภาพ

ข้อที่ ๑) สนับสนุน ส่งเสริมให้ทุกครัวเรือน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ ปลูกผักสวนครัว รั้วกินได้ที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ

ข้อ ๒) แสดงเจตนาารมณ์องค์การบริหารส่วนตำบลใส่ใจเด็กเล็ก(อายุ ๓-๕ ปี) ที่อยู่ในความดูแลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลคือใหญ่ จัดให้มีกิจกรรมมอบตัวเป็นลูกบุญธรรม นายก อบต. กิจกรรม “ผูกแขนรับขวัญ สร้างความผูกพันเป็นลูกนายก” ในวันเด็กของทุกปี

หมวดที่ ๒ สร้างสรรค์ครอบครัวอบอุ่น

ข้อ ๓) สนับสนุนให้ชุมชน ทุกครัวเรือน มีการดำเนินงานด้านครอบครัวอบอุ่นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ผ่านการปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ ทำอาหารหรือรับประทานอาหารร่วมกันอย่างน้อย ๑ มื้อ/วัน (family meal) ซึ่งถือเป็นการสร้างกิจกรรมคุณภาพร่วมกันในครอบครัว ซึ่งจะเป็นการสร้างเกราะกำบังจากทุกสิ่งที่เป็นอบายมุข

หมวดที่ ๓ อาสาแกนนำเชิงรุกจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างความมั่นคงทางอาหาร

ข้อที่ ๔) สร้างเครือข่าย/อาสาแกนนำภาคประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ในการร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างความมั่นคงทางอาหารของตำบล เช่น พัฒนาแหล่งดิน แหล่งเพาะปลูก แหล่งน้ำ ลดการใช้สารเคมี ทำให้ลดการตกค้างในดิน น้ำ อากาศ อันจะส่งผลให้เกิดมลพิษลดลง

หมวดที่ ๔ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

ข้อที่ ๕) ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสานที่ปลอดภัย เป็นมิตรกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่น

หมวดที่ ๕ ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการความมั่นคงทางอาหารของตำบลได้รับการพัฒนา

ข้อที่ ๖) สนับสนุนการพัฒนาความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความมั่นคงทางอาหารของตำบล ทั้งระดับต้นน้ำ(ผู้ปลูก)-ระดับกลางน้ำ(ผู้ปรุงอาหาร)และระดับปลายน้ำ(ผู้บริโภค) อย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ ๖ จัดบริการที่มีมาตรฐาน เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวม

ข้อที่ ๗) ทุกภาคส่วนในตำบลคือใหญ่มีหน้าที่ร่วมกันในการขับเคลื่อนงานความมั่นคงทางอาหารในชุมชน ผ่านการจัดทำศูนย์/ผ้าป่าธนาคารข้าวปลอดภัย ฝึกปลอดภัยพิษ ไข่คุณภาพ เดือนละ ๑ ครั้ง จากผู้ปกครอง/ผู้มีจิตเมตตา มอบให้กับนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล ได้นำไปประกอบอาหารได้อย่างปลอดภัย

ข้อที่ ๘) สนับสนุนให้หน่วยงานสาธารณสุขในตำบล มีบริการเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง โดยการตรวจสารเคมีในกระแสดเลือด และตรวจปริมาณโซเดียมในอาหาร ปีละ ๑ ครั้ง เพื่อสร้างความตระหนักในการลดละเลิกการบริโภคอาหารที่ไม่ปลอดภัย

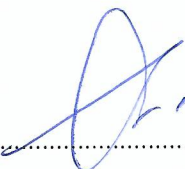
ข้อที่ ๙) แม่ครัว/ผู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาหาร ให้กับนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล ต้องมีผลการตรวจสุขภาพประจำปี เกี่ยวกับ เชื้อไวรัสตับอักเสบบี และเชื้อวัณโรค รวมไปถึงการสุ่มตรวจสอบการปนเปื้อนของเชื้อแบคทีเรียชนิดโคลิฟอร์ม (SI-2) ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดสุขลักษณะในการผลิตและความสะอาดของอาหาร อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดโรคอาหารเป็นพิษ

หมวดที่ ๗ จัดหางบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความมั่นคงทางด้านอาหาร

ข้อที่ ๑๐) ทุกภาคส่วนในตำบลคือใหญ่มีส่วนร่วมกันในการสนับสนุนงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาหารและโภชนาการทุกกลุ่มวัย อันจะเป็นการบ่งชี้การสร้างความมั่นคงทางอาหารให้เกิดความยั่งยืนในชุมชน

อาศัยภารกิจ “ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๕” จัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบลคือใหญ่ เพื่อใช้ขับเคลื่อนความมั่นคงด้านอาหารในชุมชนไปสู่การปฏิบัติ จึงจัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบลคือใหญ่ ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๖ เรื่องการจัดการด้านอาหารและโภชนาการ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารในชุมชน ขึ้น

(ลงชื่อ).....
(นายมานิต เชิงดี)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคือใหญ่

(ลงชื่อ).....
(นายอุเทน สุริยันต์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคือใหญ่

(ลงชื่อ).....
(นายจิตติภูมิ เพ็ชรนาดี)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคือดอนแคน

(ลงชื่อ).....
(นายประมวน สื่อนหง้า)
กำนันตำบลคือใหญ่

(ลงชื่อ).....
(นายแดนชัย แสงอรุณ)
ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคือใหญ่

(ลงชื่อ).....
(นางตลนภา เชิงดี)
หัวหน้า ศพค.อบต.คือใหญ่

(ลงชื่อ).....
(นางปราณี ดอนวิชา)
ประธาน อสม.ตำบลคือใหญ่

(ลงชื่อ).....
(นายเฉลียว มะลิวัลย์)
แกนนำกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ตำบลคือใหญ่